

Ha muthu a kwameaho

Yuniti ya Thodisiso ya Mveledziso ya Vhashumi ya Tshipembe ha Afrika (Southern Africa Labour Development Research Unit (SALDRU)) i re Yunivesithi ya Kapa I khou thoma thodiseso ntswa ya lushaka, ine ya pfi **National Income Dynamics Study** (NIDS). Heyi thodiseso i do thodisisa matshilele a Afrika Tshipembe, ndivho hu u pfesesa khwine vhuvha ha vhadzulapo vha Afrika Tshipembe, zwiwhumbeo zwa miŧa yavho na uri vha zwi shandukisa hani na tshifhinga. Malugana na zwenezwi ri khou humbela mualuwa o teaho kha muŧa nga muŧa uri a fhindle khweshenee ine ya vhudzisa nga ha vhadzulapo na miŋwe miraŧo. Ri do kona ha u humbela mudzulapo muŋwe na muŋwe a re na miŋwaya ya nŧha ha 15 uri a fhindle khweshenee pfufhi na mubebi kana muundi uri a fhindle khweshenee pfufhi nga ha nwana a re henefho muŧani. Zwiŋwe ndi zwa uri ri do vhudzisa nga ha miraŧo ya wonoyu muŧa vha bva vhe ngafhi, tshiimo tshavho tsha pfunzo, zwiimo zwavho zwa mishumo, mitakalo yavho na miholo, tshinyalelo na ndaka dzi re hone muŧani. Ri do kala vhulapfu na tshileme, na mutsiko wa malofha zwa vhadzulapo vhoŧhe ra vha fha garaŧa i re na haya mafhungo oŧhe.

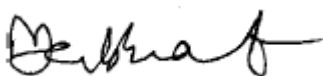
Nga 2008 miŧa yoŧhe i re kha tshitshavha tshavho i do vha tshipiŧa tsha miŧa i lingana ho 8 000 na vhathu vhane vha toŧa u lingana 32 000 u mona na Afrika Tshipembe loŧhe vhane ra do vha vhudzisa. Mushumo hoyu wa thodiseso u do thoma nga Phando 2008 wa tshimbila nga u ralo u swikela Shundunthule 2008. Ri do dzula ri tshi davhidzana navho nga murahu ha thodiseso ngauri ri do toŧa u vha vhudzisa hafhu nga murahu ha miŋwaha mivhili na tshifhinga tshiŧaho. U dovha hashu u vha dalela zwi ri thusa u vhona arali nyimele dzi tshi khou shanduka musi tshifhinga tshi tshi khou ŧi ya. Musi ri tshi ŧanganyisa mafhungo avho na a minwe miŧa ri kona u vhona uri ndi zwifhio zwine zwa thusa Vhadzulapo vha Afrika Tshipembe u bvela phanŧa na zwine zwa khou vha humisela phanŧa lwa ikonomi.

Mashango manzhi ane a khou bvela phanŧa na o bvelaho phanŧa a na thodiseso dzo raliho nga uri dzi a thusa kha u ita mbekanyamaitele dza shango. Hone ha, heyi ndi thodiseso ya u tou thoma ya holwu lushaka Afrika Tshipembe. Zwenezwo haya ndi mathomo a zwithu zwi takadzaho nahone zwa ndeme. Muŧa wavho wo nangiwa lwa sainthifiki Ykha miŧa ine ra do i shumisa sa sambula. Zwenezwo u dzhenelela havho ndi ha ndeme nahone ri do hu livhuwa nga maanŧa.

Thodisiso ya Mveledziso ya Afrika (Development Research Africa (DRA)) yo tholiwa uri i itele NIDS mushumo wa nŧa. Ri khou dovha hafhu ra humbela uri vha ri tendele ri ambe uri ri do livhuwa nga maanŧa thuso yavho kha u ita mushumo hoyu wa ngudo wa ndeme.

Arali vha tshi toŧa maŋwe mafhungo nga ha heyi ngudo vha nga kwama mulanguli wa thandela ya NIDS, Vho Sihaam Nieftagodien, kha 0800 11 NIDS (6437) kana Vho David Scott vhane vha wanala DRA kha 011 807 1194 kana vha dalele website kha <http://www.nids.uct.ac.za>.

Wavho a fulufhedzeaho

Vho Prof Murray Leibbrandt
Mulangi, SALDRU na Muŧodisisi Muhulwane wa NIDS